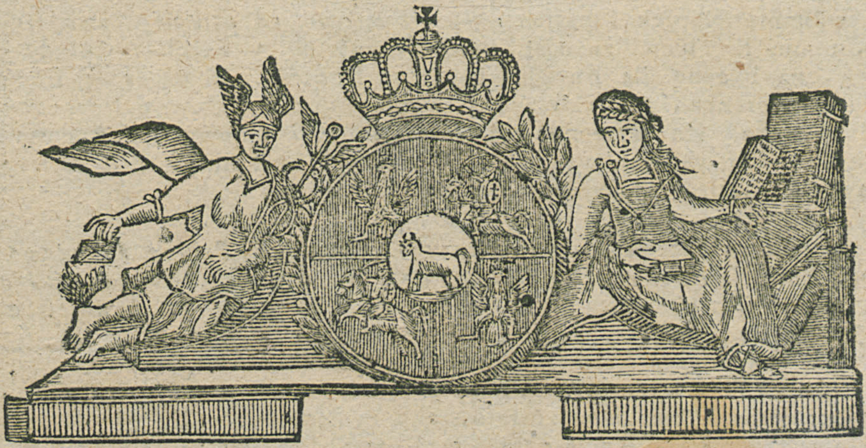
Nro 100.

GAZETA WARSZAWSKA.

W SOBOTĘ, Dnia 14 *Grudnia* Roku 1793.

WIADOMOSCI KRAIOWE

KORONA.

XIĘSTWO MAZOWIECKIE,

ZIEMIA WARSZAWSKA.

Z Warszawy dnia 14 *Grudnia.*

Podług wyszłego z Juryzdykcyi Marszałkowskiey W. Kor: rozkazu dnia wczorayszego wszyscy Francuzi tu wykonali przysięgę na uznanie L. XVII. za Króla Francuzow. Jeże zaś który opierał się tey przysię wykonać, z Kraju będzie wysłany.

Prawo na dawnieyszych Sessyach Grodzieńskich zapadłe tu następuie.

Wypis z Ksiąg Ziemiańskich Ptru Grodz: R. 1793. Mca Listop: d. 9.

Zalecenie Kommissyom Woyskowey i Skarbowey Koronnym.

Zalecamy Kommissyi Woyskowey Koronney, ażeby podług zweryfikowanych Rachunkow expensy na dostarczane przez Szmula Jakubowicza Liwranta w Miesiącach Sierpniu, Wrześniu y Pazdzierniku, Roku teraźnieyszego, Furaże dla Koni Parkowych, y Kommend-Kawaleryi, y Pułku Przedniey Straży, w Warszawie konsystuiących, summę Złotych Polskich Trzy-

dzieści Tysięcy Czterdzieści Siedm, grosza puł, za takową Liwrancyą należącą się, u Kommissyi Skarbowey Koronney rekwirowała, a summę takową, wraz z summą Złotych Polskich Sześć Tysięcy, *ad primam Septembris* 1793. Roku, temuż Szmulowi za opał, światło, pościel, y wszelkie wygody w Koszarach, na Pradze dla Kawaleryi podług Kontraktu należącą się, Kommissya Skarbowa Koronna, za rekwizycyą Kommissyi Woyskowey Koronney wypłacić powinna. Za następne zaś Miesiące póki takowy Furaż dostarczany będzie, Kommissya Skarbowa za rekwizycyami Kommissyi Woyskowey Koronney co Miesiąc należytość opłacać będzie.

Aby tak cała publiczność, jako i Wierzyciele upadłych Banków dokładną o czynnościach Kommissyi Prawem do nich oznaczoney, a już rozpoczętey mieli wiadomość, ta w Gazecie ninieyszey umieszcza się i na potym wciąż umieszczać się będzie.

Rezolucya Kommissyi do upadłych Banków wyznaczoney.

Lubo na dniu wczorayszym, wprowadzonym do Kommissyi swoiey, imieniem Ur: Prota Potockiego zostało, aby prolongacya czasu aż do przybycia Ur: Domaszewskiego Plenipotenta, względem deklarowania się Jego w Kommissyi, dozwolona była; Wierzyciele zaś tegoż Ur: Potockiego, przyśpieszenia Exekucyi Prawa, względem upadłych Banków ustanowionego, na dniu [...]yszym domagaią się, i jako im żadne układy do zgody proponowane nie [...]noszą. Kommissya deklaruie przeto, iż do exekucyi przepisanego sposobie mierze Prawa, względem Massy Bankowey i wszelkich Funduszów [...]o Ur; Potockiego, dla bezpieczeństwa jego Wierzycielów, przy[...]ieważ początkowe tym końcem działania, wybraney przez się JJ.WW. Miłaszewicza Rossyiskiego, Husarzewskiego Pruskiego, [...]cza i Działyńskiego, Polskich Kommissarzów złożoney, z referendum *num* powierzyła. Zaleca zatym Wierzycielom do Fortuny te[...]ckiego interessowanym, ażeby na dniu jutrzeyszym, o godzinie [...]o południu, przed składem wspomnioney Deputacyi, tu w Domu [...]eperowski stawili się i swoie żądania, tak względem ustanowienia [...]tratorów, Prokuratorów, jako i innych wszelkich ułożeń, do zabespieczenia pretensyi Wierzycielskich ściągaiących się, przed tąż Deputacyą prze[...]ią. Działo się na Sessyi, dnia 4go mca Grudnia, 1793. Roku.

Raczyński Prezes.

Kommissya do upadłych Banków wyznaczona.

Urodzony Hayzler pozyskawszy na Sessyi wczorayszey Kommissyi swoiey, prolongacyą do dnia dzisieyszego, względem deklarowania się w Sądzie, jak się względem swoich Wierzycielów stawia; gdy dziś tenże Ur: Hayzler, na terminie z prolongacyi przypadającym, o wyznaczenie dla siebie Deputacyi uprasza, końcem wytłomaczenia się przed nią, jak już układy do zgody z Wierzycielami rozpoczął. Kommissya przychylając się do takowego żądania, wyznacza JW. Husarzewskiego Kommissarza i Ur: Bilińskiego Pisarza, do wysłuchania przełożeń tegoż Hayzlera i przyniesienia o tym opinii swoiey *ad plenum*; przed którą Deputacya aby dnia dzisieyszego wspomniony Hayzler, o czwartey godzinie po południu, w Domu Teperowski zwanym stanął, i explikował, zaleca. O którey deklaracyi, aby tak strona, jako i jey Wierzycie-

le uwiadomieni zostali, do publiczney ją wiadomości podaie. Działo się na Sessyi, dnia 5go Mca Grudnia 1793. Roku. *Raczyński Prezes.*

Wszystkie Dzieła i Urządzenia Administratorow Massy upadłych Banków, rozpoznać i gdy użyteczne Dobru Wierzycielow bydź się znaydą, w swojey mocy zostawić, Prawo przepisało Kommissyi. Deklaruie przeto, iż co się tycze ogłoszoney przez Administracyą massy Teperowskiey licytacyi, pierwszey dnia 13go Sierpnia, drugiey 2go Września, trzeciey 15go Listop: na różne towary, sprzęty i rzeczy, zepsuciu podpadające, za dogodną Funduszowi Wierzycielów znayduje, i żeby jako już dawno czas Prawem przepisany dwunastoniedzielny od ogłoszenia swego pierwiastkowego przechodząca, uskutecznioną została, ostatni termin *præcise* teyże Licytacyi, dzień 18ty Grudnia w Roku bieżącym wyznacza. Od dnia którego w Domu Teperowski zwanym, ciągle przez dni po sobie następujące, po obiedzie od godziny trzeciey, różnego gatunku wina, futra, bielizny stołowe, fajanse, porcelany, powozy, chomonta, szory, tarcice i inne rzeczy massie Teperowskiey niezakwestyonowane, w przytomności osoby sądowey do tego wyznaczoney, licytowane zostaną. Działo się na Sessyi, dnia 6go Mca Grudnia 1793. Roku.

Raczyński Prezes.

Dochodzić w jakikolwiek sposob nastąpionego uszczuplenia funduszow na Rzecz Wierzycielów upadłych Banków służących, między naypierwsze Kommissyi obowiązki, umieściło Prawo. Troskliwa przeto w ich dopełnieniu wszystkę swoię czynność i gorliwość okazać, obwieszcza całą Publiczność; iż na Deputacyach względnie każdego Banku wyznaczonych i Sessye swoje w Domu Tepperowski zwanym, codziennie odprawuiących, wolno będzie każdemu, bądź przez Memoryały i Illacye publiczne, bądź przez doniesienia którемu z Kommissarzy sekretne, wszelakiego rodzaju Defraudacye, Tranzakcye i Dokumenta kondyktowo zawarte, odmienione lub wydane, ukrycie rzeczy ruchomych, lub onych ku uszkodzeniu funduszu massy którey roztrwonienie, donosić i zaskarżać, ostrzegaiąc; iż jawnie i otwarcie przez się czyniący Delator i Defradacyą lub kondykt dowodzący, trzecią część waloru odkrytey, i do funduszu Massy zwroconey rzeczy, pozyska. Sekretnie zaś dowodzący, po dowiedzionym przez Instygatora Kommissyi swojey zarzucie, czwartą część waloru odzyskaney do funduszu rzeczy, mieć będzie. Gdyby zaś sam Defraudator jawnie czy sekretnie przestępstwo swe wyznał, nie tylko, tym samym wyznaniem, wolnym od kary na siebie ściągnioney, zostanie, ale część piątą waloru rzeczy w nadgrodę otrzyma. Donoszący przecie a niedowodzący, rygorowi Prawa podpadać będzie. Zeby zaś takowe obwieszczenie i zapewnienie, wiarę u Publiczności znalazło, Kommissya mieć chce, aby podług deklaracyi pod dniem 4tym Maja w Ru bieżącym, przez Kommissyą Likwidacyiną Teperowską, tu w Warszawie wydaney, Delator sekretny WJmć Panu Potworowskiemu tylko wiadomy, delacyą czyniący i onę dowodzący, a aż dotąd nadgrody zapewnioney 10 od sta nie pozyskuiący, onę nie zwłocznie otrzymał. Którym końcem Administracya Tepperowska otaxować rzeczy odkryte nakaże i dziesiątą część waloru z Taxy wypadającą, Delatorowi ukrytemu, przez ręce W. Jmć Pana Potworowskiego, odda. Działo się na Sessyi dnia 6go Mca Grudnia 1793. Roku. *Raczyński Prezes.*

)2(

Odebrawfzy doniesienie od Deputacyi do Mafsy Ur: Prota Potockiego, o podanych przez kredytorow ofobach, na Administratorow, oraz przełożonych myślach względem porządku i obowiązków dla teyże Administracyi: jako też złożoney fpecyfikacyi Dóbr Ziemskich i Mieyskich, tak w Polfzcze jako i za Granicą tegoż Ur: Prota Potockiego fytuowanych; umacnia tęż Deputacyą, do jak nayrychleyfzego wzięcia śrzodków, końcem ustanowienia centralney Administracyi w Warfzawie znaydować się mające, któraby miała moc czynienia wfzelkich rozrządzeń, używaiąc do tego ofób choćby w liczbie Administratorow nieumiefzczonych, byleby odpowiedzialność, do którey taż Administracya Centralna Kommifsyi fwojey obowiązaną będzie, ufprawiedliwić mogły. Poleca oraz Kommifsya teyże Deputacyi, wybranie Prokuratorów, którym obowiązki Kommifsya fwoia przepifze. O których w tey mierze poczynionych układach Deputacya przed Kommifsyą fwoią Relacye złoży. Działo się na Sefsyi dnia 10go Mca Grudnia 1793. Roku. *Raczyński Prezes.*

K O N S T Y T U C Y A

Urządzenie Funduszow Duchownych, Do Akt podana dnia 23 Listop:

Winikłe w granicach kraiow Rzpltey zdarzenia, gdy rozmaite w składzie i rządzie Duchownym pociągnąwfzy za fobą potrzeby, nieuchronnego onym wyciągaią zarządzenia: My Król za zgodą Skonfederowanych Stanów, stofownie do zezwolenia i approbacyi S. Stolicy Apostolskiey, o którą starać się będziemy do traktowania umów między Nayiaś: Rzpltą, a graniczącemi z nią Potencyami zawartych, tudzież wyroku władzy rządowey, mocą którego fundufz Biskupstwa Krakowskiego, z pod administracyi skarbu Koron: wyięty, a w administracyą i użytek dochodów Przewiel: Biskupowi Inflant: oddany został, i w aktualney iego zostaie pofsefsyi, w celu zabeśpieczenia włafności Kościelney w ogolności, i każdemu w fzczególności, następuiące czyniemy rozrządzenia.

1mo. A nayprzod: Approbuią się i potwierdzaią się wfzystkie fundacye, przywileie, i zapisy Kościołowi oboyga obrządków, Łacińskiego i Græco Unickiego, tak pod rządem Duchowieństwa świeckiego, iako i Zakonnego zostaiącemu.

2do. Niemniey nadania i rozrządzenia niektorych dóbr i dziesięcin po Duchowieństwie Galicyańskim w Polfzcze pozostałych, które Nayprzewiel: Xże Prymas, udzieloną fobie przez Seym Warfzawski 1786. Ru. władzą, na wfparcie pokrzywdzonych, stratami i ubogich Kościołów farnych uczynił, zupełnie potwierdzaią się.

3tio. Gdy fundufz prawie całkowity Arcy-Biskupstwa Gnieźnieńskiego z Kościołem Archi-Katedralnym i Kapitułą zaięty został od Króla Jmci Pruskiego, a dostoyność Arcy-Biskupia i oraz Prymafowstwa, nietylko z władzy Duchowney, lecz i z Konstytucyi Rządowey, związek ma z układem Rzeczypospolitey ogólnym, przeto zatrzymuiąc w kraiach nafzych takową dostoyność wfzelkiey rozciągłości tak Praw krajowych, iako i Duchownych, chcemy ią mieć stale przywiązaną do iednego z Biskupstw Koronnych w kraiach Rzpltey pozostałych, które S. Stolica Apostolska na dostoyność Arcy-Biskupią podnieść raczy zapewniaiąc nafzym i następców nafzych imieniem, iż zachowuiąc ścisłą alternatę po śmierci dzifzeyfzego Xcia Prymafa (który

przy swoiey nienaruszoney juryzdykcyi zachowuie się) nominować będziemy na Prymasostwo ; raz z pomiędzy Obywateli Prowincyi Koron: drugi raz Litewskiey. Ze zaś dostoyność ta tak ze składu rządu Cywilnego, iako i Duchownego, potrzebuie świetności znakomitey : Przeto oprócz dochodów z Biskupstwa, które na Arcy-Biskupstwo podniesione zostanie, przeznaczamy, aby dla Xcia Jmci Prymasa aktualnego summa 60 tysięcy złł: co rok *anticipavé* onemu do śmierci jego wypłacana została przez administratora Biskupstwa Krakowskiego, dwoma ratami po 30 tysięcy złł: na każdą, zacząwszy od S. Jana 1794. Roku. Po śmierci zaś Xcia Prymasa teraźnieyszego, rzeczony aktualny Administrator, odda sukcessorowi iego klucze Biskupstwa Krakowskiego, Kielecki, Suchéniowski i Samsonowski zwane, z Inwentarzami i wszelkim sprzętem w takim stanie, w iakim onemu oddane były w teraźnieyszym Roku, z pod administracyi Kommissyi Skarbowey? w przypadku zaś poprzedzaiącego zeyścia Przewiel: Biskupa Inflant: przez dzisieyszego Nayprzewiel: Xcia Jmci Prymasa w possessyą obięte bydź maią.

4to. A że Xstwo Siewierskie własnym groszem Biskupów Krakowskich nabyte, zawsze własnością tychże Biskupow, nadania niepotrzebuiącą, i nayuroczystszemi prawami, przyznaną i obwarowaną była, gdy iednak teraźnieyszy Biskup Krakowski, przestał na dochodach iemu pod czas nominacyi iego oznaczonych, chcemy zatym aby ta własność, to iest Xstwo Siewierskie, ze wszelkiemi prawami i prerogatywami, nieubliżaiąc w niczym prawom Seymu teraźnieyszego, względem Szlachty tam possessyonowaney, ich prerogatyw, podatków i iuryzdykcyi dla nich, iako wyiętych z pod władzy Biskupów Krakowskich, iako Xiążąt Siewierskich przyzwoitey, było oddane, przyszłemu Biskupowi Krakowskiemu i jego sukcessorom, iako też i dom Promnik zwany z przyległościami w Mieście Krakowie.

5to. Ponieważ Kapituła Krakowska, przez zaięcie klucza Pabianickiego przez Króla Jmci Pruskiego podług brzmienia Traktatu Cessyi, traci prawie całkowity fundusz po upłynionych latach 4ch ; Przeto stanowiemy, ażeby Przewiel: Biskup Inflantski qua Administrator dóbr do Biskupstwa Krakowskiego należących, po wyiściu owych 4ch lat, oddał z pomiędzy dobr pod administracyą będących tey Kapitule, ile taż Kapituła utraca. *in æquivalenti* tyle dochodow rzeczonych dobr, i na terminie w Traktacie Pruskim zawartym wyznaczonym: czego dozor i uskutecznienie Kommissyi Skarbu Kor: oddaiemy, podług stanu dochodow, teraźnieyszemi kontraktami zaiętych, i co do realności przez tęż Kommissyą zweryfikowanemi bydź maiących.

(*Reszta w następuiącey Gazecie.*)

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

A N G L I A.

Z Londynu 15 Listop:

Statek Hiszpański *El Quiros* przez Fregatę Francuzką zabrany. Między czyniącemi na tymże statku podroż do Francyi znaydował się P. Jandin z swoią familią, który Konsulem w *Coyunny* miał być.

Choroba panuiąca w Philadelphii zupełnie ustała, kommunikacya jednak z tym Miastem dotąd zamknięta.

JP. Malsbury ma pełnomocnym Ministrem Dworu naszego być wysłany do Króla Pruskiego.

Z Londynu dnia 19 Listopada.

Około Toulonu nic znakomitego nie

zapadło. Nieprzyiaciel w odległości niejakiey od miasta roboty swoie woienne ciągnie, lecz żadnych nowych niepostawił Bateryi, oprocz iedney małey 28 funtowemi armatami i 1 mozdzierzem osadzoney.

Konwencya w Szkocyi uformowana z 170 Deputowanych składa się, pomiędzy któremi z Irlandyi i Anglij wysłani znayduią się. Celem iey iest Parlamentu reforma. Dnia 2 swych Sessyi iednomyślnie ułożono, aby wszyscy męszczyzni, Obywatele lat 21 maiący prawo mieli, do obierania Reprezentantow ludu, i sami bydź obranemi, tudzież że Parlament tylko przez 1 Rok trwać powinien, ieżeli lud wolnym i niepodległym być żąda. Na czwartey Sessyi dekretowano, aby Królowi podany był memoryał o ukończenie teraźnieyszey woyny.

Xięcia de York przybycie tu spodziewane z Flandryi, ktorego woysko w Dornik i wsiach to mieysce otaczaiących Kwatery zimowe ma obiąć.

Francuzkie Kapry w zachodnich Indyach bez ustanku zabieraią wiele Angielskich Statków.

HOLANDYA.

Z Hagi dnia 26 Listopada.

Duch niezgody ieszcze tu znayduiący się, usiłował czynić podpisy, aby Stany generalne koniecznie zakonczyły teraźnieyszą woynę, lecz mądre Rządy nasze zaraz w początkach temu zapobiegły; i zdaie się być znowu spokoyność.

Xże de Conde miał do Anglij wyiechać. Emigranci ktorzy tak na pułnocy jako i na połudnu we Francyi swoie oparacye czynią, iedni przez Grafa de Provence od Toulonu a drudzy przez Grafa de Artois zarządzanemi bydź maią.

BELGIUM

Od Granic Niderlandu d. 22 Listop:

Ruszenie Francuzow z Perpignan, sprawiło im klęskę nie małą, stracili tam 600 ludzi, 4 armaty i niewolnika dosyć; reszta do ucieczki udać się była przymuszona. General Beaulieu z drugiey strony stanowisko w Haster odebrał, i aż ku Givety Charlemont pomknął się.

Z Wiednia dnia 23 Listopada.

General Artylleryi Xże de Ligne Generalnym ma bydz Kommendantem Armij Narodowey Niderlandow, składać się ona będzie z 7 Regimentów piechoty i 7 Regimentów Jazdy. Uniform będzie zielony, a same obszlegi różnić tylko Regimenta będą.

Od Granic Niderlandu d. 24 List:

Dnia 19 t. m. przybył wieczorem Xże Koburg do Bruxelli i zaraz radę woyskową uczynił, a nazajutrz do armii swojey powrocił. General Jourdan (1) pod swoią bytność w Paryżu miał odebrać rozkaz, aby armią Xcia Koburga przez trzy dni ieden po drugim następujące attakował i do cofnienia się przymusił chociażby to 50,000 ludzi kosztować miało. Między innemi posiłkami przybyło do Generała Jourdana 15000 kawaleryi. Przeciwko Menin okrutnie Francuzi rzszaią się.

Z Bruxeli dnia 24 Listopada.

Francuzi ustawicznie zgromadzaią się około Werwik dla uderzenia na to stanowisko i wciśnienie się przez

---

(1) Jourdan *iest to Człowiek maiący lat około 36. przedtym był prostym żołnierzem w Regimencie Lasere, potym siedział we wsi iedney nie daleko Limoges, bawiąc się sztuką Hirurgiczną leczenia ran. W roku zesztym był on iednego wolnego batalionu Vice-Kommendantem. Wnet potym został Pułkownikiem, a teraz iest Chefem armii Połnocney.*

Menjn do Flandryi zachodniey. Lecz takie są przez Generałów naszych poczynione kroki, ktore przedsięwzięciu nieprzyiaciela na przeszkodzie będą.

Począwszy tego tygodnia codziennie przez Miasto nasze przechodzą Austryackie i Hessow woyska, i spodziewamy się ieszcze znacznych posiłkow woyskowych ponieważ ze wszystkich części Niemieckich żołnierze są w marszu, ktorzy do Niderlandów przeznaczeni.

Niewolnicy wszyscy Fraecuzcy z Belgium do Czech będą przeprowadzeni.

NIEMCY.

Z Wiednia dnia 23 Listopada.

Graf de Lehrbach z Münchein tu przybył i wyjeżdża jako Pełnomocny i nadzwyczayny Poseł do Berlina. Poselstwo jego ma się przyszłorocznej kampanii tyczeć.

Ow sławny Doktor, Magnetysta Messmer ze wszystkiemi sługami swemi tu aresztowany, miał on od dawnego czasu z Jakobinami Paryzkiemi utrzymywać korrespondencyą i zamysł miał mieć złe układy tu wykonywać. Pisma jego i effekta zregestrowane zabrano.

Z Manheimu dnia 23. Listopada.

Generał Kalkreuth około Bisingen od 25000 Nieprzyiacioł dnia 17 t. m. czter[illegible] razy był attakowany, lecz za każ[illegible] [illegible]zem taki dał odpor, że do 1000 Francuzow legło, a Prusakow tylko 16 i ranionych 60. Dnia 20 t. m. kusił się nieprzyiaciel znowu przypuścić attak, lecz i pod ten czas nie wydarzyło mu się, gdyż 7 armat zostawić był przynaglony. Lecz potym Generał Kalkreuth został przyciśniony ustąpić Nieprzyiacielskiey przemocy.

Z Worms d. 24 Listop.

Dwo-Mosty i Landstuhl (2) są niezawodnie znowu w rękach Francuzkich, do 20 000 ich maszeruie ku Hundsrücken (3) Armia Francuzka około Strasburga 25000, a około Saar stoiąca 10,000 ludzi zmocnione zostały, woyska te przyszły od *Maabeuge*.

Z Karlsruhe dnia 24 Listop:

W okolicy Drusenheim (4) krwawa zaszła onegday potyczka między Cesarskiemi i Francuzami, kanonada straszliwa trwała, lecz ieszcze kto zwyciężył, niema pewności. Właśnie codzień krwawe są bitwy, od 18 t. m. nieustanne strzelanie słyszemy, wiadomości przychodzą okropne; nic iednak decyduiącego ieszcze niewypadło, lecz wszystko w tumulcie i poruszeniu zostaie.

Z Bruxelli dnia 24 Listopada.

Cesarz Jmość wszystkie przywileja, których Prowincya Brabandzka, za Maryi Teressy Cesarzowey używała, zatwierdził, i Obywatelom zapewnił o czym w przeszły piątek zgromadzone Stany całą publiczność uwiadomiły, z tym zaleceniem, aby zaraz tegoż samego wieczora cała Bruxella illuminowana była.

Z Frankfurtu dnia 26 Listopada.

Sztafetą tu dziś przysłana wiadomość, że Francuzi od Prusaków znacznie pod Pirmasens pobici, do 1500 w zabitych mieli, a do 1600 w niewolą dostało się. Pod tąż samą datą

(2) Landstuhl *Miasteczko Niemieckie z obronnym Zamkiem na skale, w Xięstwie Dwoch Mostow o mil 5 od Dwoch Mostow.*

(3) Hundsrück *Kraina Niemiecka między Renem Mozellą i Nabą w niższym Palatynacie. Należy do rożnych Panow.*

(3) Drusenheim *Miasteczko w niższey Alsacyi nad Rzeką Moterą blisko Renu od Strasburga mil 6.*

z tegoż ſamego mieyſca donoſzą, że napadłſzy Francuzi dnia 21 t. m. na Generała Kalkreutha, zupełnie pobici zostali, 400 w niewolą dostało się i 4 armaty utracili. Xże Brunſwicki w tym do Pirmasens pociągnął, uderzył znowu na nieprzyiaciela pobił go na głowę i wypędził tak z włości Dwoch-Mostow jako też i Saarbruck. Wtey Potyczce do 4000 Francuzow miało zostać. Xże Ludwik Syn Krolewica Pruskiego Ferdynanda w teyże akcyi powtornie został raniony i Adjutant Xcia Brunswickiego Podpułkownik Hirschfeld śmiertelną odebrał ranę. Pułkownik zaś Stranz przy Bisingen, a 8 Officyerow przy Pirmaſens zginęło.

Z Berlina dnia 30 Listopada.

Raport autentyczny o potyczce d. 17 t. m. przy Bisingen zapadłey.

Korpus Grafa de Kalkreut w nocy z dnia 17. na 18 t. m. opuściło stanowisko Bismiſcheim aby zawczaſu stanąć na pagorkach przy Bisingen, ponieważ nieprzyiaciel około Saarbrük Sarguemingi &c. aż do 40,000 zmocnił się i pewnie wiedziało się że on korpus które do 8000 w ſobie zawierało nayprzody attakować będzie. Nieprzyjaciel tego dnia w różnych godzinach 4 przypuścił attaki, które wſzystkie odpor znalazły dokładny. Czwarty attak już nad ſamym wieczorem był uczyniony na kommunikacyą między Bisingen i Bliskastel, na którey zasłonienie batalion 1 i 2 chorągwie od Krouſaz pod Pułkownikiem *Kameke* był postawiony. Na ten 3000 nieprzyjacielskiey jazdy uderzyło i otoczyło go, nic jednak nie zyskali, gdyż ludzie ci waleczni tak się bronili i druga linia ſama front zrobiwſzy w tył, tak gęsto dawała ognia, że dla leżących trupow nieprzyjacielskich aż obchodzić musiała dla swego powrotu. Z naszey strony zginął ow pełen zasług Major *Stranz.* Granaderowię aż pojedynczo za uciekającemi udawali się nieprzyiaciołmi. Generał kommenderujący armią nieprzyjacielską był *l'Hoche.* Z nieprzyjacioł zabraliśmy w niewolą Generała *Lombard,* 1 Pułkownika, 2 Officerów, 6 Subalternow, 38 gimeynow. Stratę nieprzyjaciela od 800 do 1000 liczyć można. My 16 mieliśmy tylko zabitych a około 60 w niewolą dostało się, koni do 50 padło.

Z Manheimu d. 1. Grudnia.

Francuzi dnia 29 Listop: wczoray około Lautern (5) zupełnie od Pruſaków i Ceſarskich zwyciężeni 1 o mil 6 nazad caſnieni. Tym czaſem dla bezpieczeństwa, Kaſsa Pruska wczoray z Frankenthal (6) do Ladenburg (7) wysłana, ponieważ trzeciey ſpodziewać się batalij należy. Wiadomości o nieustannym uciekaniu końca niemaią, wczoray liczono nad 400 wozów z rzeczami uciekaiących, ktore z Frankenthal, Wormacyi i tamteyſzych okolic przechodziły Generał Cesarski Hohenlohe tu już przybył przez Sarę, i wnet si[illegible] armią Pruską złączy, iest nadzieia że trzecia batalia ſzczęśliwie uda się. Pruski Generał Kleist poległ, Generał Kalkreut śmiertelnie raniony.

---

(5) Lautern *czyli* Lautek *Forteca i obronne Miasto Niemieckie w Xięstwie Dwoch-Mostow przy zbiegu Rzeki Lautery i Glaum mil* 5 *od Dwochmostow.*

(6) Frankenthal *Mjasto Niemieckie w Państwie Elektora Palatyna; leży blisko Renu przeciw Mannheimu o mil* 5 *od Heidelburgu,* 5 *od Spiry,* 2. *od Wormacyi.* 105 *od Paryża.*

(7) Ladenburg *Miasto Niemieckie w Wormacyi między Heidelbergiem i Manheimem nad Nekrą, należy do Biskupa Wormacyi, i Palatina.*

DODA-